

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
 родитеља и име Голубовић, Драган, Милош

Датум и место рођења 16.07.1990. године, Лесковац

Основне студије

Универзитет Универзитет у Нишу

Факултет Економски факултет

Студијски програм Финансије, банкарство и осигурање

Звање Дипломирани економиста

Година уписа 2009.

Година завршетка 2013.

Просечна оцена 9,19

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет Универзитет у Нишу

Факултет Економски факултет

Студијски програм Финансије, банкарство и осигурање

Звање Мастер економиста

Година уписа 2013.

Година завршетка 2015.

Просечна оцена 10,00

Научна област Економске науке

Наслов завршног рада Јавни дуг земаља БРИКС заједнице

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу

Факултет Економски факултет

Студијски програм Финансије и банкарство

Година уписа 2015.

Остварен број ЕСПБ бодова 120

Просечна оцена 9,55

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације Емпиријска опсервација детерминанти јавног дуга у земљама Југоисточне Европе

Име и презиме ментора, звање Проф.др Марина Ђорђевић, редовни професор

Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације НСВ број: 8/18-01007/24-022
 У Нишу, 26.09.2025. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна 389
 348 (нумерисано)

Број поглавља 5 (пет)

Број слика (шема, графикона) 85 (осамдесет пет)

Број табела 112 (сто дванаест)

Број прилога /

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Janković, G., Golubović, M. (2024). <i>Analysis of the effects of expenditure for employees as an essential component of public expenditure on the reduction of regional inequalities in the Western Balkan countries</i>, Trendovi u poslovanju, vol. 12 br. 1 str. 48-55, DOI: 10.5937/trendpos2401048J</p> <p><i>Јавни расходи представљају трошак који свака држава има за финансирање државних функција и друштвених потреба. Значајно место у јавним расходима заузимају расходи за запослене, који су укључени у текуће буџетске расходе. Расходи за запослене у државном буџету обухватају све расходе везане за плате и бенефиције исплаћене запосленима у државним институцијама. Главна функција ових расхода је финансирање плата запослених у јавном сектору и стварање социјалног мира. Међутим, обављањем ове функције, расходи за запослене имају и улогу смањења неједнакости међу различитим делатностима, економским областима, гранама, па чак и међу регионима. Из тог разлога, овај рад испитује утицај на смањење регионалних неједнакости у Србији и суседним земљама. Важно је напоменути да се расходи за запослене у државном буџету разликују од државе до државе и могу значајно варирати у зависности од политике запошљавања, стандарда плата и других фактора. Такође, ови расходи могу бити подложни променама у складу са буџетским ограничењима и економском ситуацијом државе. Земље југоисточне Европе могу постићи квалитетне резултате у процесу унапређења пословних процеса, али им је потребна заједничка платформа кроз коју би се остварио домино ефекат успешних економских реформи.</i></p>	M51
2	<p>Golubović, M., Janković, G. (2025). <i>Determinante fiskalne održivosti na Zapadnom Balkanu: Empirijska analiza diferencijala (R-G) i primarnog bilansa</i>, 30. naučni skup - Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja Jugoistočne Evrope, Niš, June, 2025, str. 401-411, DOI: 10.5281/zenodo.17085979</p> <p><i>Ovaj rad istražuje održivost javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana kroz prizmu diferencijala kamate i rasta (r-g) i primarnog budžetskog bilansa u periodu od 2008. do 2023. godine. Koristeći panel regresionu analizu na uzorku od pet zemalja (Srbija, Crna Gora, Severna Makedonija, Bosna i Hercegovina i Albanija), rad upoređuje rezultate Pooled OLS, REM i FEM modela kako bi se identifikovali glavni faktori determinacije dinamike javnog duga. Rezultati pokazuju da r-g diferencijal ima statistički značajan uticaj na nivo javnog duga u FEM modelu, dok primarni budžetski bilans nije pokazao značajan uticaj ni u jednom modelu. Uzimajući u obzir metodološke testove (LM i Hausman test), FEM model se pokazao kao najadekvatniji za tumačenje ekonomskih razlika među zemljama. Nalazi rada ukazuju na potrebu da se fiskalna strategija u zemljama u razvoju više fokusira na podsticanje rasta, nego na striktnu mere štednje, kako bi se obezbedila dugoročna fiskalna održivost. Istraživanje takođe identifikuje ključna ograničenja i predlaže pravce za buduća istraživanja.</i></p>	M33
3	<p>Golubović, M. (2025). <i>The impact of inflation on public debt in southeast european countries</i>. Jorunal of Economics Themes No. 4/2025, ISSN 0353-8648, DOI 10.2478/ethemes-2025-0024, pp. 417-429</p> <p><i>Ovaj rad istražuje uticaj inflacije na nivo javnog duga, izražen kao procenat БДП-а, у земљама Југоисточне Европе у периоду од 2008. до 2023. године. Истраживање је спроведено на узорку од осам земаља коришћењем регресионе анализе панел података. Посебан нагласак је стављен на разликовању између текућих и одложених ефеката инфлације, уз две контролне варијабле: каматне стопе на јавни дуг и раст реалног БДП-а. Модел случајних ефеката (REM), изабран као методолошки најпогоднији на основу Breusch-Pagan LM testa и Hausman testa, показује да инфлација из претходног периода има негативан и статистички значајан утицај на јавни дуг, док текућа инфлација није значајна. Утврђено је да је каматна стопа на јавни дуг веома значајна и позитивно корелирана са нивоима дуга, док раст реалног БДП-а није имао статистички значајан ефекат. Резултати указују на то да инфлација може играти улогу у релативном смањењу фискалног терета, али да одговорно управљање дугом и јачање институционалних оквира остају кључни фактори за одржавање фискалне стабилности и одрживости јавног дуга у региону.</i></p>	M51

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.	ДА	НЕ
<p>Кандидат Милош Голубовић испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Економског факултета у Нишу. У складу са Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета у поступку организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада - докторске дисертације Економског факултета Универзитета у Нишу, кандидат је испунио све предиспитне и испитне обавезе на докторским академским студијама, презентовао резултате истраживања у вези са пријавом теме докторске дисертације на докторантским колоквијумима и пријавио тему докторске дисертације. Кандидат такође испуњава и услове који су дефинисани Правилником о поступку примене и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу. Као првопотписани аутор, кандидат има научне радове повезане са садржајем докторске дисертације објављене у домаћим часописима са листе министарства надлежног за науку, укључујући и научни рад објављен у часопису који издаје Универзитет у Нишу.</p>		

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)
Комисија констатује да се докторска дисертација “Емпиријска опсервација детерминанти јавног дуга у земљама Југоисточне Европе” поред увода, закључак и списка коришћене литературе састоји из пет делова. У првом

поглављу рада, под називом „Улога јавног дуга у привредним токовима савремених држава – теоријски аспект“, анализирају се појам, функције и класификација јавног дуга, теоријске школе које су обликовале његово тумачење, као и однос између јавног дуга, буџетског дефицита и привредног раста. Посебан акценат стављен је на еволуцију теоријског приступа јавном дугу у оквиру класичне, кејнзијанске и савремене економске мисли. Допринос овог дела дисертације је што је кандидат коришћењем доступне литературе поставио теоријске темеље за квантитативну и квалитативну анализу коју је спровео у наредним деловима рада. **Друго поглавље**, „Дужничка криза и проблем међународне презадужености“, посвећено је анализи феномена дужничких криза и глобалних ефеката прекомерног задуживања. У овом делу рада разматрају се узроци и последице дужничких криза у различитим економским системима, са посебним освртом на искуства земаља у развоју и земаља Југоисточне Европе. Истражују се механизми међународног финансијског система, улога међународних институција и утицај спољне задужености на унутрашњу фискалну стабилност. У **трећем поглављу** под називом „Дескрипција методологије евалуирања података и приказивање кретања јавног дуга посматраних земаља“, приказан је методолошки оквир истраживања, начин прикупљања и обраде података, као и дескриптивна анализа кретања јавног дуга у посматраним земљама. У овом делу рада приказани су извори података, критеријуми избора варијабли и статистички прикази који омогућавају упоредно сагледавање динамике дуга у региону. У **четвртном поглављу**, „Кључни макроекономски индикатори као фактори обима и структуре јавног дуга“, анализирају се фактори који непосредно или посредно утичу на кретање јавног дуга. Посебна пажња посвећена је инфлацији, каматним стопама, расту БДП-а, страним директним инвестицијама, девизном курсу и трговинском билансу као варијаблама које дефинишу ниво и структуру јавног дуга. Овим делом рада поставља се основа за емпиријску анализу која следи. Фактори анализирани у овом поглављу биће сагледани кроз економетријски модел као кључне компоненте које утичу на ниво јавног дуга земаља Југоисточне Европе, што представља допринос овог дела дисертације. **Пето поглавље**, „Емпиријска анализа утицаја детерминанти јавног дуга на његову висину“, представља кључни сегмент истраживања у којем се, применом панел података, врши тестирање постављених хипотеза. Приказани су резултати регресионе анализе спроведене кроз *Pooled, Fixed* и *Random Effects* моделе, као и *LM* и *Hausman* тестове којима се процењује адекватност модела. На основу добијених резултата изведени су закључци о статистичкој значајности појединих фактора, њиховом правцу деловања и импликацијама на економску политику земаља региона. На крају су приказани закључци ове докторске дисертације и анализирани хипотезе које су биле задате у почетним фазама истраживања.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Јавни дуг је у појединим земљама попримио трајну узлазну путању, што је отворило питања његове одрживости, фискалне дисциплине и дугорочних ефеката на привредни раст. Истовремено, упркос сличним развојним карактеристикама, земље Југоисточне Европе показују различите обрасце у динамици јавног дуга, што указује на постојање специфичних комбинација макроекономских фактора који утичу на ниво и структуру задужености. Управо то чини ову проблематику актуелном и научно релевантном. Полазећи од наведеног, кандидат је као научни циљ овог истраживања поставио емпиријско утврђивање макроекономских варијабли које најзначајније утичу на динамику јавног дуга и мерење њихових ефеката који су статистички и економски објашњени у оквиру панел модела. Истовремено, друштвени (практични) циљ рада огледа се у настојању да се, на основу добијених резултата, формулишу препоруке за вођење одговорне и одрживе фискалне политике које ће омогућити стабилно управљање јавним дугом и дугорочну макроекономску равнотежу.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Значај овако конципиране теме докторске дисертације се огледа у идентификовању најзначајнијих фактора који остварују утицај на динамику јавног дуга и одређивању оних који снагом свог утицаја на јавни дуг могу понети епитет његове детерминанте. Регион Југоисточне Европе чине земље које су у прошлости показивале склоности ка појачаном задуживању, посебно у периодима негативне амплитуде цикличних кретања привредних токова у свету, настојећи да актуелна економска искушења пребаце на терет будућих генерација. Ово научно истраживање доприноси разумевању механизма јавног задуживања у земљама у развоју и може да послужи као полазиште за даља истраживања из области фискалне економије и јавних финансија. Практични значај рада огледа се у могућности примене резултата за потребе креирања фискалних стратегија и политика које би омогућиле очување дугорочне одрживости јавних финансија и смањење ризика прекомерног задуживања.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Комисија закључује да је кандидат током израде докторске дисертације показао истраживачку зрелост у научном раду. Уважајући смернице и сугестије ментора и чланова Комисије, кандидат је самостално дефинисао предмет истраживања, циљеве, структуру рада, а затим и концептуални оквир као основу спроведених емпиријских истраживања којима су постављене хипотезе и верификоване. На основу анализе научне литературе из области јавних финансија и добијених резултата емпиријских истраживања, кандидат је дошао до релевантних закључака који могу бити основа креаторима фискалне политике приликом доношења одлука. Додатно, кандидат је поставио правце будућих истраживања, у циљу повећања ефикасности јавног задуживања.

На основу детаљне анализе садржаја, коришћених метода, као и остварених циљева и доприноса истраживања, Комисија констатује да је докторска дисертација резултат самосталног научног истраживања кандидата и да представља значајан научни допринос. Докторска дисертација је урађена у складу са Законом, Статутом Универзитета и Статутом Економског факултета у Нишу.

Сходно томе, Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидата Милоша Голубовића под називом „Емпиријска опсервација детерминанти јавног дуга у земљама Југоисточне Европе“ и предлаже Наставно-научном већу Економског факултета Универзитета у Нишу да прихвати Извештај о оцени докторске дисертације и одобри његову јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовану Комисије	818-01-3/26-29	
Датум именовања Комисије	24.03.2026. године	
Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Др Јадранка Ђуровић Тодоровић, редовни професор Финансије, банкарство и осигурање (Научна област)	председник Економски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)
		
2.	Др Марина Ђорђевић, редовни професор Финансије, банкарство и осигурање (Научна област)	ментор, члан Економски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)
		
3.	Др Бранимир Калаш, ванредни професор Пословне и јавне финансије, банкарство и финансијске институције (Научна област)	члан Економски факултет Суботица Универзитета у Новом Саду (Установа у којој је запослен)
		
4.	Др Весна Јанковић Милић, редовни професор Математика и статистика у економији (Научна област)	члан Економски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)
		

Датум и место:

6.4.2026. године, у Нишу